

Vánoce v Chorvatsku (Bozic)

V Chorvatsku, zemi, kde obyvatelé katolického vyznání tvoří přes tři čtvrtiny obyvatelstva, představují Vánoce a s nimi spojené tradice, písně, zvyky, obyčeje i obřady. Jsou to svátky víry, lásky, pokoje, lidské solidarity, ale především oslavy narození Krista.

Vánoční svátky se slavily a slaví na celém území Chorvatska v podstatě stejně, ale v některých oblastech se poněkud liší v některých jednotlivostech nebo se k nim připojují i některé specifické lokální zvyky.

Vánoční období v Chorvatsku začíná v některých krajích vlastně již v listopadu, a to svátkem sv. Kateřiny 25. listopadu a trvá více než měsíc. Na přelomu listopadu a prosince začíná i nový církevní rok. Vstup do tohoto církevního roku představuje advent, takzvané období očekávání příchodu Ježíše Krista na zem a přípravy na něj. Chorvaté tomuto adventu říkají Došašce. V té době, přesněji o první adventní neděli, se také zapaluje první svíčka na adventním věnci. Ten se tam splétá z větviček rostlin, takže spletený věnec nemá začátek ani konec a symbolizuje tak Boha s jeho nekonečností. V době adventu se stejně jako u nás konají každý den roráty- tam se jim říká zornice a nebo rorate. Jsou to ranní bohoslužby, na nichž se zpívají takzvané rorátní písně.

Nedílnou součástí převánočního období jsou svátky: sv. Barbory, sv. Mikuláše a sv. Lucie. Svátý Mikuláš i v Chorvatsku obdarovává děti jako u nás 5. prosince. Dárky mohou být: sladkosti, ořechy, sušené ovoce jako fíky a jablka. Doprovází ho však jen Krampus, symbol dábla- čerta, který vyplácí metlou zlobivé děti a dává jim pod polštář rákosku, aby jim připomněl potřebu nápravy. V některých Chorvatských krajích se drží druhá varianta mikulášské nadílky: sv. Mikuláš naděluje dětem dobrůtky v noci z 5. na 6. prosince, a to do připravených vysokých bot a nebo do papučí.

Jedním z vrcholů Vánoc zejména pro děti je 24. prosinec, tedy Štědrý den, chorvatsky Badnjak nebo též Badnja noc, tedy den a večer před Hodem Božím (25. prosince). Ke Štědrému dni patří samozřejmě vánoční písně a zpěvy, chorvatsky božicne pjesme. Štědrý den byl vždy ten nejbohatší na nejrůznější zvyky a rituály, které však vymizely. Jako téměř jediný se dodržuje slavnostní obřad rozsvěcování vánočního stromku, chorvatsky božicno drvce, světlo jeho svíček symbolizuje světlo, které na svět přinesl právě tento den Ježíš.

Kdysi byl Štědrý den dnem půstu, hlavně od masa, a to až do večerních hodin (bezmasé pokrmy se však podávaly i k večeři). Jedla se kaše-pohanková, hrachová, pečený hrách, různé masné polévky, ovoce a ořechy. Dnes se hlavně k večeři podává ryby- buď štika a nebo treska.

Vánoce v Itálii

Italské Vánoce se neslaví v úzkém rodinném kruhu ale všichni vyjdou do ulic a baví se a slaví společně se svými známými a přáteli.

V Itálii pomáhá se spravedlivým rozdělováním dárků, jako snad jediná v Evropě, žena. Befana, ošklivá vánoční čarodějnice s předobrym srdcem, lítá s nůši plnou dárků na svém koštěti. Aby se balíčky dostaly k těm, kteří na ně čekají, nebojí se Befana krkolomných kousků a do domácností proletí klidně komínem. Ale zřejmě proto, že se Befaně nedaří všechno stihnout, dostávají italské děti v některých regionech dárečky 24. prosince večer, jiné se dočkají až 25. prosince ráno a na Sicílii unavená Befana na svém koštěti doletí až na Tři krále, děti tam své dárky najdou až 7. ledna ráno

Vánoční svátky na Slovensku

Slovensko vždy patřilo a patří mezi země s velkým počtem věřících, a proto tu předvánoční období začíná již koncem listopadu, po sv. Kateřině, kdy začíná adventní půst. Období čtyř týdnů před Vánocemi se nazývá Advent, stejně jako u nás. Vánoční období představuje časový úsek od 24. prosince do 6. ledna, to je svátek Tří králů. Vyvrcholením vánočních svátků je Štědrý večer.

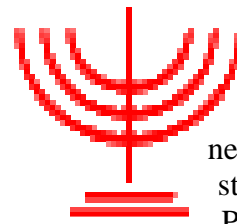
Štědrý den byl pojmenován podle bohatě prostřeného stolu. Štědrovečerní hostina má na Slovensku rituální charakter, rodinnými zvyklostmi. Přes jenom málo, aby se večer Hostina začíná přípitkem, zase společně setkala u bývá kulatá nebo oválná symbolem spokojenosti a posilňuje lásku a dobré řadu polévka a tou je mezi je jako naše česká zelňačka. křesťanským symbolem, a jídlo. Po rybě následují vánočka... Obřadním vánočním koláčům se na Slovensku říká „štědrák“.

který je ovlivňován krajem a den se zpravidla nic nejí nebo mohl každý najíst do sytosti. kdy si rodina přeje, aby se za rok vánočního stolu. Předkrmem oplatka s medem, která je radosti. Med má magickou moc, vztahy v rodině. Poté přichází na Slováci oblíbená kapustnica. To Hlavním jídlem je ryba. Ryba je proto je považována za postní například různé koláče, zákusky,

Štědrovečerní stůl symbolizuje hojnost, pod bílý ubrus se dávají peníze a nechají se tam uschované po celé svátky. Symbolizují bohatství, aby se doma nedržela bída. Důležitým pravidlem je, že od večere nikdo neodchází. Po štědrovečerní večeři chodí po domech koledníci, dnes už jsou po především koledníci z řad příbuzenstva. A potom přijde ta chvíle, kdy se rozbalují dárky. O půlnoci se odchází do kostela na půlnoční mši.

Židovský svátek chanuka

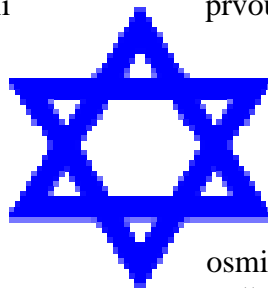
Zatímco křesťanský svět si o Vánocích připomíná narození Ježíše křesťanského přesvědčení vtěleného Syna Božího, Židé Vánoce v Ježíšovo božství nevěří. Shodou okolností si ale zhruba ve

Krista, podle neslaví, protože stejnou dobu Pěťadvacátého

připomínají událost ze svých vlastních náboženských dějin. dne měsíce židovského měsíce kislev, tedy obvykle v průběhu prosince, začíná osmidenní svátek Chanuka, nazývaný také "Svátek světla" nebo "Svátek věnování, zasvěcení". Je upomínkou na dávné vítězství Židů nad náboženským útlakem a v moderní době se stal jakousi alternativní, židovskou obdobou Vánoc. Letos Chanuka začíná 25. prosince po čtvrté hodině odpoledne.

Počátkem druhého století před n. l. žili Židé ve Svaté zemi pod nadvládou syrské dynastie Seleukovců, kteří jim garantovali poměrně rozsáhlou náboženskou svobodu. Roku 175 př. n. l. ale zasedl na trůn Antiochos IV. zvaný Epifanés a po jisté době zavedl politiku násilné helénizace. Zakázal obřizku i chrámové oběti, jež musely být podle židovského Zákona přinášeny, a stejně tak zachovávaní sobotního odpočinku. Když pak roku 167 n. l. vztyčil v jeruzalémském Chrámu sochu Dia Olympského, vyvolal tím ozbrojený odpor Židů. Povstání vedl kněz Matatjáš a po jeho smrti jeden z jeho pěti synů - Juda Makabejský. Boje trvaly tři roky a Židé v nich nakonec zvítězili. Když makabejští dobyli Jeruzalém, zbořili znesvěcený chrámový oltář a nahradili jej novým, na němž 25. kislevu přinesli

dochovala v Talmudu, vypráví také provázel. Podle jejího podání jenž se v Chrámu nacházel a bez svícen. Zapečetěna zůstala jediná okolností vystačil jen na jeden hořet po celou dobu svátku, tedy Židé o Chanuce rozsvěcují

prvou řádnou obětí. Pozdější legenda, jež se nám o zázraku, jež toto znovuzasvěcení nepřítel rituálně znečistil všechny olej, něhož nebylo možné zažnout chrámový nádoba, olej z níž by za normálních den. Tento olej však zázračně vydržel osm dní. Jako připomínku tohoto zázraku osmiramenný svícen, jež se nazývá menorah,

nověji také chanukija. Každý večer se rozsvěcuje o jedno světlo navíc, takže v poslední den svátku jich svítí všech osm. Rozsvěcování menory provází také recitace příslušných požehnání, jejichž součástí je věta: "Požehnaný jsi Hospodine, Bože náš, králi světa, jež jsi konal divy našim otcům v oněch dnech v tomto čase." Po rozsvícení menory se zpívá děkovaná píseň ze 13. století "Ma'oz cur", v níž Židé Bohu děkují za to, že je vysvobodil z mnohých tísní.

Při světle chanukových svíček by se nemělo pracovat ani číst, proto jsou chanukové večery s oblibou využívány pro hraní společenských a jiných her. Typickou chanukovou hračkou je speciální káča. Rituály Chanuky nepředepisují konzumaci nijakého speciálního jídla, v mnoha aškenázských židovských rodinách je však zvykem péct bramborové placky. Oblíbené jsou rovněž smažené koblihy. Dlouhá staletí nebylo zvykem dávat si o Chanuce dárky. Když ale koncem 19. a v průběhu 20. století komerční a rodinný rozměr Vánoc zastínil jejich náboženský význam, začala se Chanuka měnit v jakési paralelní židovské Vánoce. Rozdávání "chanukových dárků" je proto dnes poměrně časté.

VÁNOČNÍ DÁREK

Za vánoční dárek bych si nejvíc přál Play Station Portable (PSP). PSP patří mezi herní konzole.

PSP má rozměry jenom třicet centimetrů na patnáct centimetrů a tak ji můžeme přirovnat k obdélníku se zaoblenými rohy.

Skládá se z velké obrazovky u prostřed a ze šesti tlačítek na každé straně. Zadní část tvoří velký reproduktor.

PSP se většinou zabarvuje do černa. Od ostatních herních konzol se liší velikostí ale i propracováním her.

PSP bych si velice přál protože mám rád hry ale využil bych ji hlavně když jezdím na zápasy neboť jsou cesty dlouhé tak abych se zabavil. Jedinou nevýhodou je vysoká cena cédéček.

Můj vysněný dárek(y)

Jako můj nejúžasnější dárek k Vánocům bych si představovala robota.

Byla by to holka jménem Lýdie. Měřila by asi tak 1,70m. Od Lýdie bych očekávala všechny domácí práce: uklízení pokoje, mytí nádobí, žehlení, věšení prádla, luxování, odnášení odpadků, zametání, vaření, a mnoho další. Ráno by mě probudila, připravila snídani a doprovodila by mě do školy. Lýdie by nesměla mít špatnou náladu a musela by snít být sranda. Daly by se snít hrát hry a se vším svěřit. Nikdy by mě nezahladila a vždy by na mě měla čas. Byla by to taková moje vylepšená kamarádka. Kdybych měla špatnou náladu, rozesmála by mě. Kdybych se nudila, vzala by mě ven a kdybych něco nevěděla, poradila by mi.

A jako druhý dárek bych si přála nějaký kouzelný trychtýř. Konec bych přiložila k uchu a začátek k sešitu. Všechny ty informace by se mi vstřebaly do mozku a já bych vše věděla.

Mé nejlepší Vánoce

Vánoce, o kterých vám budu vyprávět si vlastně už nepamatuji. tehdy mi byl jeden rok. Znáám je jen z videa. Ty Vánoce jsme prožili v Praze v bytě u babičky.

Večeřeli jsme to, co lidé normálně na Vánoce večeří, rybí polévku, která mi tenkrát moc nechutnala, a samozřejmě kapra.

Když jsme dovečeřeli, šli jsem si já, maminka, praprateta a tatínek umýt ruce. Babička mezi tím uklízela ze stolu talíře.

Najednou zazvonil Ježíšek. Co nejrychleji jsme maminkou došly ke dveřím. Když jsme je otevřely, očička se mi rozzářila radostí.

Babička roznesla dárečky a co si pamatuji, tak jsem dostala červené autíčko s otvíracími dveřmi, které mám do teď schované ve starých hračkách.

Blanka Nováková - 7. A

s

Můj nejúžasnější dárek

Minulý rok k Vánocům mi rodiče dali úžasný dárek, po kterém jsem již dlouho toužila.

Bylo to koňské sedlo na krásného hnědého koně jménem Koketa. Ráda na něm jezdím a starám se o něj.

Sedlo je skokové, ručně ho vyrobil a ušil jeden moc šikovný český sedlář. Velmi si toho sedla vážím.

Koketě skvěle, díky své kvalitě, padne na tělo. Zažíváme díky němu úžasné chvíle, když skáče přes překážky a trénujeme anglickou jízdu.

Sedlo je potřeba pravidelně mazat speciálním olejem na kůži. Ten byl součástí dárku.

Rodiče mě tímto dárkem překvapili, protože Koketa není můj vlastní kůň. Je to pro mě opravdu jeden z nejkrásnějších dárků, co jsem kdy dostala. Ale mým největším snem je dostat vlastního koně.

A. Březinová – 7. A

Můj vysněný dárek

Můj vysněný dárek jsem dostala 27. 9. roku 2009. Byl to předčasný dárek k Vánocům, který jsem si přála už šest let. Na internetu jsem si vyhlédla štěně u jedné paní v Blatné. Když jsem si štěně převezla, bylo malé jako kulička. Doma jsme vymýšleli jméno a mě napadlo Lusy. Lusy se nás ze začátku bála a v noci kňučela, ale za dva týdny bylo všechno vpořádku.

Lusy má doma svůj pelíšek, hračky, mističky. Ve zverimexu jsme jí koupili speciální přenosnou tašku pro psy, aby s námi mohla jezdit v autobusu a v autě.

S Lusy chodím každý den ven, ráno, odpoledne, večer, ale když není škola, tak dopoledne, odpoledne a večer. Chodím s ní už bez vodítka a na loukách jí házím míček. Pokaždé když odněkud přijdu, Lusy mě radostně vítá. Lusy moc nejí granule, ale zbožňuje maso, uzeniny, sýry a smetanu. Prostě ona jí všechno kromě ovoce a zeleniny. V červenci, když slavila narozeniny, ode mě dostala nové černé kšírky. Na zimu bych jí chtěla koupit speciální psí obleček na zip s kožíškem.

Lusy má všechno ráda a já jí ještě víc. Nedala bych jí za nic na světě. Je to můj malý a hodný psík.

Martina Šutá – 7. A

Nejlepší dárek

Můj nejlepší dárek mi rodiče dali minulý rok o Vánocích.

Létal jsem na Andělíčku soutěž Vánočního kapra s letadlem Mrskem.

Doma pod stromečkem bylo pár dárků. Ale v ložnici stály dvě velké krabice. Jedna větší než druhá. Byly to dvě letadla. Jedno na spalovací motor a druhé na elektriku. Letadlo na spalovací motor mělo rozpětí křídel skoro dva metry, ovládána jsou křídélka, motor, výškovka a směrovka. Ovládáno je i přední kolo.

Druhé letadlo bylo z polystyrenu. Rozpětí nemělo ani jeden metr. Ovládána jsou křídélka, motor, výškovka, směrovka. Toto letadlo už není, protože za letu upadla výškovka a letadlo spadlo, rozpadlo se na hodně kusů a nešlo opravit.

To druhé jsem ještě ani nezalétal. Byly to nejlepší dárky, co existují.

Dominik Šindelář, 7. A

doma u stromečku

na modeláři